

Bognár József két esztendeje Budapest élén

Majdnem két esztendeig állott Budapest élén Bognár József, „Európa legfatalabb polgármestere” — aki most tagja lett a kormánynak és távozik a város éléről. E két év Budapest újjászületésének időszakára volt és nem lehet nem észrevenni az újjászületés számos mozzanatán egy ifjú, tetterős és sokoldalú egyéniség kezénymát. 1947 júliusában került Bognár a polgármesteri székbe, abban az időben, amikor a Kiszgazdapárt jobboldala elleni politikai harc még javában folyt, a jobboldali szociáldemokraták pedig az autonómia sáncai mögött gyülekeztek a kormány és a demokratikus erők egysége elleni harcra.

Bognár József keményen és következetesen képviselte a demokratikus erők egységének, a koalíción belül levő antidemokratikus erők elleni harcnak a politikáját. Amilyen keményen küzdött azonban az ország és főváros fejlődésének útjában álló ellenséges erőkkel, olyan szeretettel és jóakarattal igyekezett azt a baráti és bizalomtól áthatott szellemet megteremtteni demokratikus munkatársával, amely lényegében alapja volt a kollegiális vezetésnek.

Bognár József polgármesterségének ideje alatt Fodor alpolgármesterrel együtt látogatást tett Moszkvában, Prágában, Brünben, Varsóban, Szófiában, ahol személyes barátságot kötött a városok vezetőivel. A szomszéd országok fővárosainak vezetői a látogatást viszonzózták és ezek a kapcsolatok hozzájárultak ahhoz, hogy a baráti nemzetek fővárosainak élére még szorosabban fűződjék egymáshoz.

Bognár József egész működése során azon igyekezett, hogy az új népi hatalom kívánalmait megfelelően, alakítsa a főváros közigazgatását. A régi gépezet nem felelt meg már az élet és fejlődés által kialakított új követelményeknek. Nem engedte, hogy a közigazgatás létlelenül várja a közigazgatási közjogi reformjának megszületését. Megkövetelte a feladatok helyes megoldásának érdekében az új helyes intézkedéseket még akkor is, amikor azok éles ellentétben álltak a végrehajtó hatalom régi strukturájával, a régi jogszabályokkal és azzal a jogi gondolkodásmóddal és jogrendszerrel, amelyet a régi végrehajtó hatalom magának kialakított. Ezek az intézkedések jók voltak, mert az új politikai, gazdasági és társadalmi rendszer kívánalmait elégtették ki.

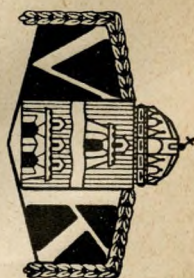
Az elmúlt két esztendő alatt hatalmasat fejlődött a város és hatalmasat fejlődött a városi közigazgatás is. Természetesen ez a fejlődés — mint ahogy azt maga Bognár József a búcsúztatására mondott válaszában kifejtette — egyenes következménye volt a Magyar Dolgozók Pártja által vezetett Függetlenségi Népfront építő tevékenységének, egyenes következménye volt Budapest dolgozó népe fáradhatatlan munká-

hatalom gyakorlásába, a közigazgatásba bevonja a dolgozók egyre szélesebb rétegeit, megszüntesse a feudális maradványokat, megerősítse az önkormányzatokat és egybe biztosítsa a demokratikus központi hatalom irányító szerepét, népi jellegűvé téve közigazgatásunkat. Így a központi irányítás megszabadul a sok sallangtól s elvi vonalat, szilárd várospolitikai vezetést visz a kerületek munkájába. Ennek jelentőségét aláhúzza Nagy-Budapest közigazgatási egységének közeli megvalósítása is. Az önkormányzattal rendelkező peremvárosoknak és községeknek Budapesthez csatolása a dolog természeténél fogva vonja maga után a főváros közigazgatási kerületeinek fokozott önállóságát. Az időszakos szervezés lényege az, hogy egyelőre a főváros középpontjából a hatósági feladatokat minél nagyobb mértékben levigye a kerületbe, egyszerűsítse a főváros közigazgatását és lerakja a bürokráciamentes, olcsó közigazgatás alapjait. A kerületi közigazgatási átszervezést kétségtelenül megkönnyítette, hogy miként iparunk, szövetkezeteink, traktorállomásaink, a honvédség és rendőrség a néphez hű, dolgozni tudó embert kapott — munkásokat, dolgozó parasztokat állíthatunk a közügyek irányításába minden fokon. A budapesti kerületek előljárói nagyrészt munkáskáderek és a budapesti IX kerület élén egyik legjobb munkáskáderünk, Kádár Róbertné előljárónő kipróbált, néphez hű közigazgatási apparátust irányít. Ez a munka eredményes és sikeres, mert felkészíti a dolgozó tömegek érdeklődését, öntevékenységet, sőt büszkeséget is, a problémák megoldását elősegíti, a megoldás kivételét megkönnyíti.

Ha a két év látható eredményein akarunk végig tekinteni, akkor elég felsorolni azokat az állomásokat, amelyeknek jelentősége nagy részben mindenki előtt ismeretes.

1947. év végén villany-, gáz- és villamos-larifacsökkentés. A köz-tisztviselők fizetésemelésének végrehajtása, a közlekedés állandó javulása. Az általános iskolákba 60.000 tanuló iratkozott be. Az Őszi Vásáron óriási sikerrel mutatkozik be az új magyar ipar. A tanulók ingyen taneszerrel és könyvekkel kapnak. Ősszel Budapest valamennyi megsérült ház-tetőjét helyreállítják. Épül a Horányi Víznyelő, a Községi Kenyérgyár új üzeme, a NIK tucatonként szállítja a gyönyörű új autobuszokat. Októberben leszállítják az autobusz és a fogaskerekű viteldíját. Elkészült a Margit-híd. Megalakult a Mátravidéki Erőmű. Megkezdődik a Margitsziget újjáépítése.

1948. A tervépítkezések fokozott tempóban folynak, az üzemek deficitjei eltűnnek, a közlekedés javítása

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Bognár József két esztendeje
 Cím: Budapest élén
 Forrás: Kis Újság
 (Hely) 1949 jún. 15
 (Idő) (Köt. v. fiz.) (Oldal)

T	Helyezés	Személy	Idő	Osztályozás
		Bognár József	1949	92

Közp. nyomat. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8901

janak és annak a hatalmas felvilágosító tevékenységnek, melynek eredményeként ma már minden jóakarató erő megtalálható a demokráciát és a szocializmust építő táborban.

A nem közigazgatási jellegű feladatokról elhatárolták a szorosan vett közigazgatási feladatokat és leválasztották a közigazgatásról számos intézményt, amelynek üzemként való működtetése tervszerűbb, okosabb és helyesebb. Eletruházták az új üzembiztonsági ügyosztályt, mely a maga modern szervezetével szabályozza az üzemek működését és egységesíti azok szempontjait és üzempolitikáját. Átszervezték az elnöki ügyosztályt, megteremtették az egységes személyzeti, politikai és munkaerőgazdálkodás alapjait. A két év alatt intézményeket, ügyosztályokat szüntettek meg, amelyeknek közigazgatás új rendjében már nem volt működési területük. Átszervezték a mostani követelményeknek megfelelően a főváros műszaki és egészségügyi igazgatását.

Ezekkel a változásokkal párhuzamosan még számos területen olyan változást hajtottak végre, amelyek a központi igazgatás területén belül a mai politikai, gazdasági és társadalmi rendnek megfelelő *racionalizálást és komoly szervezettséget* jelentenek. De előrehaladás történt a tömegeknek a közügyek intézésébe és ellenőzésébe való bevonásában is. Eleinte csak alkalmi jellegű értekezletek és tárgyalások voltak, amelyek kísérletként egyes problémák kerültek megbeszélésre, azokkal, akiket a probléma a legközelebről érintett. *Ma már a IX. kerület átszervezése óta állandó érintkezés van a dolgozó tömegek és a helyi közigazgatás között.*

A kerületi közigazgatási átszervezés az első komoly lépés ahhoz, hogy a városigazgatás útján az állam-

hatalmas léptekkel folyik (vágányközéprehelyezések), épül a dagályutcai strand, lakóházak emelkednek, éjjel is járnak a villamosok, a romépületek bontása nagymértékű, az új munkáskáderek kitűnően megállják a helyüket, hatalmas lendülettel építik tovább a demokratikus közigazgatást.

A z első tervén 240 millió forint be-
ruházása hiánytalanul megtörtént, a közigazgatási alkalmazottak fizetését újból emelik, erősödik a munkafegyelem. Szeptember elsején újra csökkentik az autobszídijakat. Üzemeink szolgáltatása egyre javul. Közszégyi vállalatunk jól működnek. Megszűnik a Thököly-úti halálsorompó és elkészül Ajtósi Dürer-sori aluljáró. Melalaku a KIK, a Közért, a Tejért stb. A főváros új költségvetése beépül a nemzeti költségvetésbe.

Az 1949. évi hatalmas iramú változásokat nem is szükséges felsorolni. Mindenki látja és tudja, hogy *Budapest rohamtempóban épül és szépül.* Mindenki tapasztalja a liuktető élet eleven erejét, hiszen ha az emberek az utcán közlekednek, úgy érzik, mint ha egy dolgozó üzemben lennének. Nincsen utca, nincsen háztömb, ahol építőállványok, vagy munkagépek ne állnának. A parkok szépülnek, az utakat javítják, a házakat tatarozzák, a Posta új telefonvezetékeket épít, padok kerülnek a sétaterekre, szépül a Liget, a Margitsziget, a Dunapart. Szóval Budapest él és az a város lesz, amelyről Bognár József polgármester programbeszédében is megemlékezett: *„Egy szabad, független, önmagára talált dolgozó nép vidám, boldog és virágzó az ország fejlődésének élén járó főváros.”*